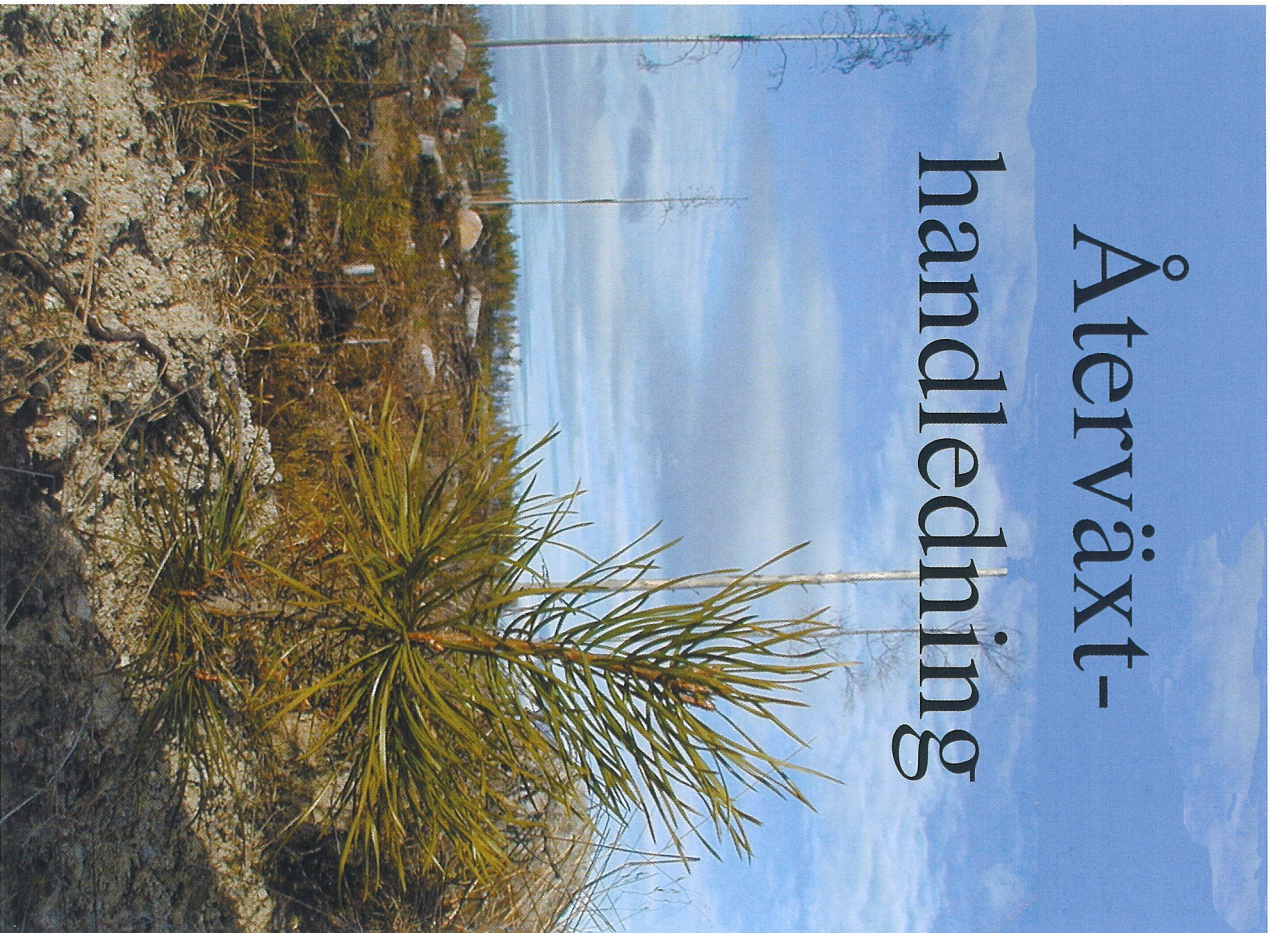

Återväxt- handledning

Ståndortsbeskrivning

På blanketten för återväxtyplanering (sid 11) beskrivs sexton olika egenskaper hos ståndorten. Alla dessa egenskaper har stor betydelse för vilka åtgärder som bör utföras för att på varje ståndort uppnå en så säker och billig återväxt som möjligt. I detta kapitel beskrivs dessa egenskaper.

1. Temperatursumma (T-sum)

T-sum är den ackumulerade dygnsmedeltemperaturen under alla dygn under vegetationsperioden med tröskelvärdet +5°C. Ståndortens T-sum beräknas med ledning av breddgrad och höjd över havet. Den skall dock korrigeras beroende på lutningsriktning. Hos ståndorter med lutning mot SO-SV höjs T-sum med 50 dygngrader (dg). Vid lutning mot NV-NO samt inom fjällområden och i yttersta kustbandet skall T-sum minskas med 50 dg. Viktigaste gränsvärdet i Norrland är T-sum = 900 dg som utgör lägsta värde för naturlig förnying.

2. Vindpåverkan

Beståndets påverkan av vind avgör om man kan ställa fröträd eller skärm. Stor påverkan finns i anslutning till öppna områden t.ex. slåtbygder och stora sjöar. Den förhåskande vindriktningen är ofast västlig (lokal erfarenhet!) vilket innebär att öppna ytor väster om ståndorten leder till stor vindpåverkan. Observera att beståndets tidigare skötsel också är avgörande för om man kan ställa fröträd eller skärm.

3. Frostrisk

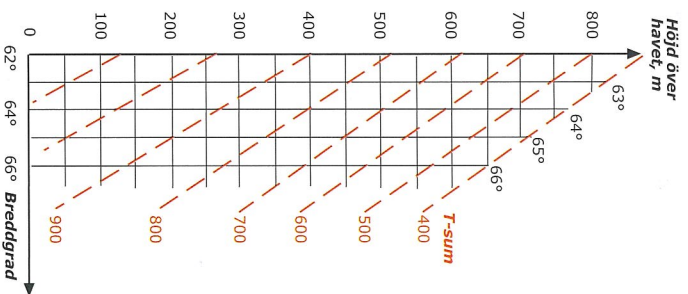
Inom lägre terrängpartier, i början av vegetationsperioden, är risken för frost på främst grampplanter stor. Stor frostrisk finns också på lavmark där värmeutstrålningen är stor. Bedöms risken för frost som stor ska avverkningsåtgärden vara någon form av skärmställning. Vid bedömning av frostrisken avses en tänkt situation där ståndorten är kalaverkad (lokal erfarenhet!).

4. Lutning

Terrängavsmit med lutningar över 15% bör inte markberedas kontinuerligt t.ex. med en harv eftersom detta medför en ökad risk för jorderosion. Harv kan användas om den kan skräköra i sluttingarna. Observera att lutningen ofta underskattas vid okulär bedömning.

5. Humuslager

Humuslagrets tjocklek mäts från den levande markvegetationens undre kant med till mineraljordens övre kant. På ståndorter med humuslager tjockare än 10 cm bör man inte tillämpa sådd eller naturlig förnying av tall. Risken blir för stor att groddplantorna inte når ner med rotsystemet till mineraljorden och att gräsväxten vid dessa humuslager blir

Figur: Beräkning av trakens temperatursumma, ej korrigerat värde.